

2. Суббота А. Обеспечение стабильности антикоррозионных свойств СОЖ путем подбора биоцидов [Текст] / Суббота А., Олишевская С., Соколова Е., Наконечная Л., Юрьева Е., Логвиненко П., Синило В., Рябов С. // Проблемы коррозии та протикорозійного захисту матеріалів: В 2-х т. — Спецвыпуск журнала «Фізико-хімічна механіка матеріалів». — № 7. — Львів: Фізико-механічний інститут ім. Г.В.Карпенко НАН України, 2008. — Т. 2 — С. 629–633.
3. Чуенко А.І. Мікроміцети — агенти пошкодження гумотехнічних матеріалів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. біол. наук: спец. 03.00.07 «Мікробіологія» / А.І. Чуенко. — Київ, 2014. — 22 с.
4. Суббота А.Г. Коллекция микроскопических грибов — деструкторов испытательной лаборатории грибостойкости Института микробиологии и вирусологии НАН Украины [Текст] / Суббота А.Г., Курченко И.Н. // Современная микология в России. Тезисы докладов 3 съезда микологов России (Москва, 10–12 октября, 2012 г.) — Москва — 2012. — С. 229.
5. Суббота А.Г. Микобиота конструкций городских недостроенных зданий / Суббота А.Г., Захарченко В.А., Харкевич Е.С., Наконечная Л.Т., Пашкевич Р.Е., Карпенко Ю.В., Олишевская С.В., Жданова Н.Н. [Текст] // Биоповреждения и биокоррозия в строительстве: материалы Второй Междунар. науч.-техн. конф. (Саранск, 27–28 февраля 2006): Изд-во Мордов. ун-та, 2006. — С. 13–16.

УДК 502.34:343.983

СУДОВА ІНЖЕНЕРНО-ЕКОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА — ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОЇ СИСТЕМИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

В.І. Уberman¹, Л.А. Васьковець²

¹ НДУ «УКРНДІЕП»

вул. Бакуліна, 6, Харків, 61166

e-mail: vladimir.uberman@yandex.ua

² НТУ «ХП»

вул. Фрунзе, 21, Харків, 61002

e-mail: ludmila.vaskovets@yandex.ua

Судову інженерно-екологічну експертизу (СІЕЕ) за спеціальністю «10.19 — дослідження обставин та організаційно-технічних причин і наслідків надзвичайної екологічної ситуації» започатковано наприкінці 2012 р. як окремий різновид судової інженерно-технічної експертизи. У 2014 р. за пропозицією авторів зазначену експертну спеціальність було змінено на більш загальну: «Дослідження обставин та організаційно-технічних причин і наслідків впливу техногенних джерел на об'єкти довкілля». З позицій сталого природокористування СІЕЕ є кінцевою методично-процедурною ланкою в системі державного забезпечення екологічної безпеки. За призначеннями СІЕЕ, зокрема, підтверджуються або спростовуються результати перевірок органів Державної екологічної інспекції України (ДЕІ) щодо виявлених ними порушень у діяльності природокористувачів. Висновки СІЕЕ використовуються як докази у слідчих та судових провадженнях. Головною галуззю сучасного застосування СІЕЕ є розгляд справ за матеріалами перевірок ДЕІ. На даний час актуальність СІЕЕ та значення її висновків зростають. Теоретичну основу СІЕЕ утворюють поняття та формалізм арбітражного ефекту екологічного контролю (АЕЕК). Методи визначення АЕЕК розроблено шляхом узагальнення практики судових експертиз щодо екологічних правопорушень.

Подальший розвиток СІЕЕ вимагає встановлення її пріоритетів та створення методичного інструментарію. Авторами запропоновано та визначено показники АЕЕК, що характеризують

ступінь задоволення претензій (позовів) ДЕІ до природокористувачів. Досліджено результативність (претензійну діяльність) ДЕІ по Україні в цілому та по окремих регіонах: багаторічну та за 2011–2013 рр. Виявлено що валовий АЕЕК є дуже низьким (2–8 %). Найбільші внески в загальну по Україні кількість претензій та в суму відповідних позовів належать правопорушення стосовно: 1) водних ресурсів; 2) рослинного світу та земельних ресурсів; 3) атмосферного повітря. Пріоритетне експертне значення мають правопорушення, пов'язані з водними ресурсами. Найменші значення питомих показників АЕЕК (до 10 % на позов) послідовно мають водні ресурси, земельні ресурси та землі водного фонду, дещо більше — природно-заповідний фонд. Тому для збільшення загального АЕЕК слід спрямовувати заходи та зусилля на поліпшення процедур і розробку методичного забезпечення СІЕЕ щодо водних (пріоритет 1) і земельних (пріоритет 2) ресурсів.

З метою реалізації визначених пріоритетів у 2014 р. розроблено «Комплексну методику експертного визначення збитків внаслідок скидів забруднюючих речовин». Її предметом є фактичні дані та обставини слідчих та судових справ, пов'язаних з технічними об'єктами та системами водовідведення, випадками скидання з них забруднюючих речовин із зворотною водою з порушенням встановлених умов та вимог у поверхневі та/або морські водні об'єкти, а також із збитками, заподіяними зазначеними порушеннями. Методикою охоплюються наступні випадки скидання забруднюючих речовин: 1) скиди зі зворотною водою з перевищенням встановлених нормативів гранично допустимого скидання (ГДС) речовин, що підлягають нормуванню згідно із законодавством; 2) аварійні скиди зворотної води; 3) самовільні скиди зворотної води без дозволу на спеціальне водокористування. Наразі методика передана на апробацію у спеціалізованих установих судових експертиз.

УДК 330.15

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНВЕСТУВАННЯ В ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ В БУДІВЛЯХ

М.І. Федорук

Національний лісотехнічний університет України

79044, м. Львів, вул. Генерала Чупринки, 103

e-mail: fedoruk.mariia@gmail.com

В умовах безперервного зростання цін на енергоносії та загострення екологічної ситуації в Україні, вирішення завдань щодо ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів шляхом впровадження енергоощадних проектів має бути одним із пріоритетних завдань. Впровадження проектів ефективності в будівлях сприятиме зменшенню залежності від імпорту газу, зменшенню забруднення атмосфери, створенню нових робочих місць і можливостей для бізнесу, поліпшенню житлового фонду.

При оцінюванні проектів енергоефективності необхідно враховувати і питання, що не відносяться до енергетичних характеристик. Найбільш важливими з них є: фінансові показники, неенергетичні вигоди (наприклад, природоохоронні), що визначають можливість залучення фінансування, чи то державного, чи комерційного. Але основним питанням повинно бути наскільки ефективно використовуються природні ресурси з економічної та екологічної точки зору і як це впливає на добробут мешканців.

Згідно з Великим тлумачним словником української мови, ефективність — характеристика якого-небудь об'єкта (пристрою, процесу, заходу, виду діяльності), що відображає його суспільну користь, продуктивність та інші позитивні якості. [1]